

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ДОДАТНУ НАСТАВУ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: **ГЕОГРАФИЈА**

РАЗРЕД: **ДЕВЕТИ**

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: **1**

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВ **30**

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

- Проширивање знања о природно географским и друштвено географским карактеристикама Републике Хрватске, Републике Србије, Републике Црне Горе, Републике Босне и Херцеговине и Републике Српске;
- Разумијевање способности географског мишљења, самосталног закључивања, те оспособљавање за прикупљање географских информација из различитих извора;
- Схватање регионално географских цјелина и односа на подручју Западног Балкана;
- Оспособљавање за уочавање и рјешавање проблема на локалном и регионалном нивоу;
- Развијање љубави према отаџбини;
- Развијати способност опажања на терену, те способност коришћења статистичких и графичких приказа;
- Оспособити ученике за примјену стечених знања;
- Подстицати ученике за тимски рад и развој комуникације.

Наставне теме
Тема 1: Југоисточна Европа
Тема 2: Република Хрватска
Тема 3: Република Србија
Тема 4: Република Црна Гора
Тема 5: Република Босна и Херцеговина
Тема 6: Република Српска- природно - географске карактеристике
Тема 7: Република Српска – друштвено – географске карактеристике
Тема 8: Географија краја

Исход учења	Садржај	Примјена научног
Тема: Југоисточна Европа		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> Објашњава и идентификује српски геопростор. 	<ul style="list-style-type: none"> Југоисточна Европа-географски положај 	<ul style="list-style-type: none"> Информатика Енглески језик Представљање српског геопростора
Тема: Република Хрватска		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> прикупља податке и представља живот Срба на простору Републике Хрватске; истражује културно-историјске наслеђе српског народа и рад значајних личности српске националности у РХ. 	<ul style="list-style-type: none"> Становништво Хрватске 	<ul style="list-style-type: none"> Физика Информатика Српски језик Историја Развијање свијести о значају чувања и његовања српског наслеђа
Тема: Република Србија		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> идентификује рељефне цјелине Србије те указује на геоморфолошке специфичности овог географског простора; креира албум значајних културно историјских споменика на простору Републике Србије; дискутује о значају привредне повезаности Србије и нашег географског простора. 	<ul style="list-style-type: none"> Рељеф Републике Србије Становништво Републике Србије Привреда Републике Србије 	<ul style="list-style-type: none"> Информатика Историја Српски језик Упознавање природних љепота, културно историјских споменика и нематеријалне баштине Републике Србије
Тема: Република Црна Гора		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> истражује биогеографска подручја; анализира и аргументује живот Срба на простору Републике Црне Горе; картографски лоцира и представи туристичке дестинације Републике Црне Горе. 	<ul style="list-style-type: none"> Биогеографске карактеристике Републике Црне Горе Становништво Републике Црне Горе Привреда Републике Црне Горе 	<ul style="list-style-type: none"> Информатика Историја Биологија Упознавање природних љепота, културно историјских споменика и нематеријалне баштине Републике Црне Горе

Тема: Република Босна и Херцеговина		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Одређује и дефинише територијални развој БиХ • Дискутује о идентитету народа и националних мањина на простору БиХ • Истражује и аргументује српски народ на простору БиХ кроз историју и данас 	<ul style="list-style-type: none"> • Географски положај • Историјски развој РБиХ • Становништво Републике Босне и Херцеговине 	<ul style="list-style-type: none"> • Историја • Информатика • Упознавање и поштовање различитости народа у Републици Босни и Херцеговини
Тема: Република Српска - природно – географске карактеристике		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • класификује рељеф према геолошкој структури; • утврђује процесе геоморфолошких промјена у локалној заједници под утицајем антропогеног фактора; • анализира климатске елементе које утичу на климу Републике Српске; • приказује, анализира и илуструје водне ресурсе Републике Српске; • картографски уцртава категоризацију вода на основу доступних података; • истражује ареале биогеографских области те их картографски дефинише. 	<ul style="list-style-type: none"> • Рељеф и геолошка грађа • Климатске карактеристике • Хидролошке карактеристике • Биогеографске карактеристике 	<ul style="list-style-type: none"> • Биологија • Информатика • Хемија • Техничко васпитање • Утицај човјека на промјене рељефа у локалној заједници • Значај очувања квалитета вода у републици српској • Значај одбране од поплава • Значај очувања природних ресурса републике српске • Развијање одговорног понашања у националним парковима
Тема: Република Српска – друштвено - географске карактеристике		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • уочава биолошку структуру становништва и дискутује о процесу депопулације; • истражује популационе мјере за демографски раст; 	<ul style="list-style-type: none"> • Становништво (демографске промјене) • Насеља – процес деаграризације, урбанизације • Привреда • Етнолошке 	<ul style="list-style-type: none"> • историја • информатика • техничко образовање • вјеронаука • енглески језик • упознавање са значајем

<ul style="list-style-type: none"> • дефинише и картира географски простор у процесу деаграризације; • процјењује и критикује урбанизацију у Републици Српској; • тумачи и категорише процесе привредне структуре; • илуструје, прикупља и картира минералне сировине Републике Српске. 	<p>карактеристике</p>	<p>анкетирања становништва о мјерама популационе политике</p> <ul style="list-style-type: none"> • упознавање са рудним потенцијалима Републике Српске • примјена ГИС-а као новог информатичког алата у будућем занимању
<p>Тема: Географија краја</p>		
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дискутује о идентитету, дизајнира етнолошке збирке и препознаје традиционално музичко и ликовно стваралаштво. 	<ul style="list-style-type: none"> • Национални идентитет народа Републике Српске • Етнолошке катактеристике 	<ul style="list-style-type: none"> • историја • информатика • музичка култура • српски језик • ликовна култура

ДИДАКТИЧА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ

- Додатна настава представља облик наставе у којој ученици проширују знања стечена на часовима редовне наставе, истражујући, синтетизујући и анализирајући географске појаве, процесе и односе. Предвиђени садржаји омогућавају проширивање знања из датих тематских области предвиђених за девети разред. Предложене теме и садржаје могуће је реализовати кроз пројектну наставу.
- У сврху остваривања исхода предвиђених за додатну наставу географије, на часовима је потребна што већа активност ученика док ће наставник бити више организатор рада током часа.
- Како би активност ученика била што већа потребно је користити групни облик рада гдје су ученици упућени на већу интеракцију унутар групе. Дефинисани исходи су разноврсни па се може извршити и подјела задатака међу ученицима за индивидуални рад. Садржаје је потребно повезати са раније стеченим знањем из других наставних предмета.
- Ученике треба упутити на самостално прикупљање информација из различитих извора (уџбеник, интернет, школска и градска библиотека...) како би стекли вјештину одабира и синтезе значајних информација. Ученике је кроз овакав рад потребно увести у начине истраживања са којима се могу сусрести у наредном периоду школовања (теренска настава, лабораторијска анализа, статистичка анализа, картографски и графички прикази и сл.). За одређене садржаје, могуће је, представљање адекватних видео записа о којима би ученици могли дискутовати.

ОСНОВНА И ДОДАТНА ЛИТЕРАТУРА

- Уџбеник и Радна свеска одобрени од стране Министарства просвјете и културе Републике Српске;
- Мутабџија, Г (2018) Регионална географија Босне и Херцеговине; Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево
- Група аутора (2000) Река Дрина и Подриње; Вулкан'с, Београд